

VALTU

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE
ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

Nr. 16
VEEBRUAR
1989

KALLID VALTU NAISED

Õnnitleme Teid näistepäeva puhul!

Meespere

Iga langev leheke
toob lähemale sügise.
Iga mööduv aastake
viib kaugemale nooruse.

SOOVIME
ÕNNE!

8. märts

MÄRTSIKUUL

1. Meeri Dederer 55
3. Leo Silman 55
4. Ülle Kraiss 25
5. Alar Kalmus 25
8. Galiina Põldme 45
9. Nadežda Anatšonok 30
9. Siiri Laansoo 30
10. Evi Angermaa 55
11. Anne Lohk 30
12. Sirje Buusmann 40
15. Harri Smitt 50
15. Helle Flaur 45
17. Katrin Bortnik 25
20. Laine Kõrtsini 70
21. Harri Teets 30
22. Tatjana Kõrtsini 25
23. Oksana Sulu 25
25. Rein Nipernaado 40
25. Leida Lepik 80
25. Rein Sökk 30
27. Jüri Linnas 55
30. Urmas Soovere 30

LAUL MINU EMAST

See laul siin on minu emast.
Ka sinu emast on see,
sest tundub, et mõneski mõttes
on emad meil sarnased.

Kord jooksin ta undrukusabas...
Eks sina ju jooksnud ka?
Ning armsamat ema naerust
ei mõistnud me mõelda.

Ei ühtegi suuremat kurbust
me kandnud koos temaga,
ta selle vaid endale võttis.
Mis kindlus on emaga!

Et lapsed neil sirgumas suureks,
emad vahel ei usugi vist,
sest kuidagi jätta ei tihka
nad meie eest võitlemist.

See laul siin on minu emast.
Ka sinu emast on see.
Sest tundub, et mõneski mõttes
kõik emad on sarnased.

MAIMU LINNAMÄGI

MAJANDUSAASTA

1988

Möödunud 1988. aasta jääb põllumehele jällegi meelde ebasoodsa aastana, kus paljulubavalt ilusale kevadele järgnes põuane suvi, mis võttis igasuguse lootuse korralikule saagile. Sellelõttu jäidki taimekasvatuse tulemused teiste tootmisharudega võrreldes nõrgemaks, mis ei tähenda aga sugugi, et taimekasvatuses oleks vähem vaeva nähtud või et nende tööd ei tuleks sama kõrgelt hinnata kui teiste tootmisloikude oma (seda mõtet on siin-seal välja öeldud). Ka see nigel saak, mis põllul kasvas, tuli koristada. Teraviljasaagiks punkrikaalus kujunes 28,3 ts/ha. Valtu kolhoosi 18-aastase ajaloo jooksul on nii madalat saaki saadud veel 1981. aastal — 28,0; 1973. aastal — 26,2 ja 1972. aastal — 23,1 ts/ha. Kõige kõrgem saak oli 1982. aastal — 46,6 ts/ha. Kartulisaak 109 ts/ha on aga 18 aasta kõige madalam tulemus. Kõige lähedasem sellele oli 1981, mil saadi 116 ts/ha ja kõige kõrgem 1973, siis saadi 231 ts/ha. Aga aastad pole vennad ja nii lähevadki taimekasvatajad uuele kevadele jällegi optimistlikult vastu.

Loomakasvatussaaduste tootmine on iga aastaga suurenenud. Ühe lehma kohta lüpsiti 4658 kg, mis on 1987. aastast 129 kg rohkem. Piima lüpsiti kokku 4844 tonni. Liha kogutoodang oli 1001 tonni. Suur samm edasi tehti seakasvatases, kus sündis 8002 põrsast, mis on tervelt 1650 võrra rohkem kui 1987. aastal ja sellega pandi tugev alus käesoleva aasta liha

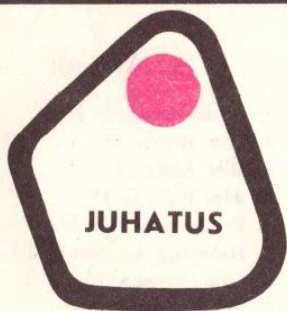
tootmisele. Sigade juurdekasv ööpäevas oli 478 g ja veistel 587 g. Loomakasvatussaaduste realiseerimisest saadi 4987 tuh. rubla.

Aiand, kus kurgi ja tomati kasvuajal hakkas võimutsema nii aiandi kui ka ümberkaudsete aedade hirm — kasvuhoonekarilane, mille tõttu suur osa saaki saamata jäi ja kus vahepeal tundus, et plaanide täitmine lendab see-tõttu vastu taevast, suutis tänu suurepärase lilled müügile oma rahalise plaani täita ja ületada, tuues majandile 533 000 rubla, aga kui suure vaevaga see tuli, kui palju on selle taga rasket füüsilist tööd, seda teavad ainult aiandis töötavad naised ise. Võhikule jääb see teadmata, kui palju tonne saagikoristuse kõrperioodil iga naise käte vahelt läbi käib, kui rasked on toodangukastid, mida üksteise otsa vinnata tuleb, kui aeganõudev on müügilettidel nii pilkupüüdivate lilled loikamine, sorteerimine ja müügikõlblikuks seadmine. Aiandi naised peavad suutma palju, peavad suutma töötada ka mürgilõhnalises kasvuhoones, sest nende protest selle vastu jääb ainult hüdjakas hääleks kõrbes.

Kolhoosi „küllaauk“ — Estosteriilitsehh oli ka möödunud aastal kulda väärt, tuues majandile 2 264 000 rubla. Ka Valtu õllel on aina suurem minek, mida tõendab õlle realiseerimisest saadud 1 152 000 rubla.

Kokkuvõtteks oli majandusaasta Valtu kolhoosile senistest kõige edukam. Kasumit saime rohkem kui kunagi varem — 4 007 000 rubla. Loodame, et käesolev aasta ei tuleks halvem, et ilm soosiks meie taimekasvatajaid ja lehmadel ning sigadel oleks hea ninaesine, siis saame rohkem piima ja liha, et meie estosteriili hea maine veelgi tõuseks, ja õllejoojaid vähemaks ei jääks. Tahaks loota, et hakkaksid kiiremini kerkima ühepereelamud tublidele peredele ja lõpuks — et iga inimene hakkaks tunnetama oma vastutust kolhoosi hea käekäigu eest ja kaoks mõtlemine — mõisa köis, las lohiseb.

H. TUKK

Aasta alguses peeti mitu juhatuse koosolekut, kus arutati küsimusi, mis esitatakse kolhoosi üldkoosolekule kinnitamiseks. Selles lehes avaldame 2 projekti. Juhatuse loodab projektide aktiivset arutelu ja ettepanekuid nende kohta.

AKTSIASIELTSI MOODUSTAMISEST PROJEKT

1. Toetudes NSV Liidu määrusele nr. 1195 15. okt. 1988. a. „Väärtpaberite väljalaskmise kohta“ Valtu kolhoosi juhatuse otsustab:

1) Kuna Valtu kolhoos on moodustatud vabatahtliku põllumajanduse artelli põhimõttel, kus kolhoosi liikmeks astujad andsid kolhoosi loomisel suurema osa oma talu põhivahenditeid ja osa käibevahenditeid kolhoosi ühisvaraks, mis moodustas maaga koos algkapitali ja tootmisbaasi, siis tuleb pidada kolhoosi vara ühisomandiks, mis on loodud algkapitali ja töötajate poolt loodud kasumi kasutamise arvelt. Järelikult on igal kolhoosi liikmel õigus pidada teatud osa kolhoosi varast ka enda omaks ja tal on õigus saada oma vara pealt kasumit (kui kolhoos kasumit saab).

Lähtudes eelpool toodud põhimõttest kolhoosi juhatuse jagab osa, kuni 40% oma põhivahenditest, kolhoosi liikmetele väärtpaberite (aktsia) näol. Aktsia (väärtpaber) väärtust rublades) näitab kolhoosi põhivahendite väärtust, mis on aktsia valdaja isiklik omand.

2) Aktsiate (väärtpaber) moodustamine ja nende väljaandmine.

a. Aktsiad antakse välja kolhoosi liikmetele nende poolt kolhoosi ühisvaraks antud põhivahendite ja käibevahendite maksumuse järgi (varade ühistamine kolhoosi loomisel) ühistamisaktide alusel. Kolhoosi juhatuse hindab kõik ühistamisaktid ümber ja määrab varanduse tegeliku hinna ühistamis-aegse kursi järgi. Arvestatava summa alusel antakse välja aktsia paber.

b. Kuna kolhoosi algaastail 1959 kuni 1968, mil kehtisid töötasutamisest normipäevad, kasutati suurem osa rahalistest vahenditest jooksvateks kuludeks, riigimaksudeks ja kapitaalvahetusteks (s.t. põhivahendite soetamiseks) ning töötasudeks maksti välja väike osa, ehkki kolhoos sai mingit kasumit, siis seda osanikele (kolhoosi liikmetele) välja ei makstud. Seetõttu kolhoosi juhatuse formeerib aktsiad nende aastate ulatuses, mida kasutati kolhoosi kapitaalvahetuste täiendamiseks ja jagatakse kasumit selles ajavahemikus arvestatud normipäevade alusel.

Kolhoosi oma vahenditest eraldatud kapitaalvahetuste summad ajavahemikus 1969 kuni 1975 arvestatakse 80% ulatuses ja jagatakse kolhoosi liikme poolt välja teenitud aasta töötasu summale (aktsiateks rubl. töötasu kohta) samal alusel, kuid 50% alates 1986. kuni 1988. aastani.

Peale aktsiaseaduse kehtestamist saab kolhoosi liige aktsiaid ka osta. Aktsiate müük kolhoosi poolt toimub juhul, kui kolhoosil tekib rahaliste vahendite puudujääk või hakatakse rajama uusi ettevõtteid, vanu rekonstrueerima või vahetatakse välja tehnoloogiat ja seadmeid. Aktsiate müügi koguse määrab iga aastal eraldi kolhoosi (aktsiaseltsi) juhatuse. Aktsiaid võib müüa erandjuhtudel ka teistele isikutele ja organisatsioonidele. Kolhoosi uute ettevõtete rajamisel võib aktsiaid formeerida organisatsioonide ja eraisikute osavõtul (ühisaktsia firma), kuid mitte suuremas summas kui 49%, ülejäänud aktsiapank jääb kolhoosi osanike ühisomandiks.

Need aktsiad, mida lastakse välja ühistatud varade ja töötasut

moodustatult, ei kuulu väljalaskmisele aktsia omaniku soovil. Aktsiad, mis inimene ostab, on tagasi ostetavad.

Kolhoosi liikme surma puhul antakse aktsiad 1 ringi pärijatele pärimisõiguse alusel tingimusel, kui viimane on kolhoosi liige. Selle surma puhul lähevad aktsiad üle tema kolhoosi liikmest pärijale. Ostetud aktsiate pärijatele kolhoosi liikmeks oleku nõuet ei esitata.

Osakasum ehk dividend aktsiatele makstakse välja 1 kord aastas, kolhoosi juhatuse otsusel ja üldkoosoleku kinnitusega. Väljamakstav summa ei tohi ületada 25% aasta kasumist, kuid mitte vähem kui 20%, sest säilitatakse ka premeerimise ja lisatasude süsteem. Aktsiate seaduse kehtestamisel tühistatakse staazitasu ja pensionäridele kasumi väljamaksmise põhimäärus.

Aktsiate formeerimine ja väljaandmine (ühistamise aktide ümberhindamine, aktsiasummade kindlakstegemine) jääb raamatupidamise ja ökonomikaosakonna kohustuseks (Niina Lepikult ja Marje Seersant). Kaasata sellesse töösse pensionäride nõukogu, kelle töö tasustada.

Komisjonil kasutada eksperte, juriste ja vajaminevaid üksikisikuid. Raamatupidamisel tasuda ajatöö või kokkuleppe hindadega.

Aktsiate projekt esitada kolhoosi juhatusele 1. juuniks ja üldvõli volinike koosolekule 1. juuliks 1989. a.

Aktsia põhimäärust võib muuta või tühistada vaid kolhoosi üldkoosolek. Aktsiate nominaalväärtused makstakse välja kolhoosi likvideerimisel või ümberorganiseerimisel.

TÖÖVÕISTLUSES TUBLILT

10. veebruaril kogunesid rajooni eesrindlased Kombinaadi „Järvakandi Tehased“ klubisse aasta-kokkuvõtteid tegema. Valtust olid kutsunud Meelis Kask, Leili Kidra, Ants Puunurm, Ilme Rhede, Angelina Romanovskaja, Alli Rungi, Leili Vahtmäe, Arvi Spuhl ja Tenno Teets. Töötulemuste eest 1988. aastal said mitmed delegatsiooni liikmed kõrge tunnustuse osaliseks.

Majand tunnistati piima tootmisel 100 ha haritava maa kohta ja suure juurdekasvu eest, võrrelduna eelmise viie aasta (1983—1987) keskmisega, rajooni sotsialistliku

võistluse võitjaks. Preemiaks mälestuse ja ning 1—2 loomakasvatustala töötajat saavad turismituusiku NSV Liitu või sotsmaadesse.

Valtu metsamajandus osutus rajooni sotsialistliku võistluse parimaks. Majandile anti üle mälestuse ja ühele metsamajandusala töötajale tuusik NSV Liitu või sotsmaadesse.

Rajooni parimaks peaeenergeetikuks osutus Meelis Kask. Temale kuulus vastav medal, mälestuse ja preemiaks kuupalk.

Parimaks vasikatalitajaks rajoonis tunnustati Leili Kidra. Temale

kuulus vastav medal, mälestuse ja ATK aukiri.

Naismehaniisaator Angelina Romanovskaja töötulemused tunnustati parimaks rajooniks. Ka temale kuulus vastav medal, mälestuse ja ATK aukiri.

Rajooni parimaks mehaniisaatoriks sügiskünnil osutus Arvi Spuhl. Teda premeeriti vastava medali, mälestuseseme ja 200 rublaga.

Õnnitleme kõrgete töövõitude puhul!

E. MALTSAR

ARMEENIA RAHVALE

Armeenia abistamise fondi laekus meie töötajalt 1940 rubla, peale selle komplekteeriti ja saadeti kingituspakke. Keskuse kassasse laekus 1023, jookidetsehist 260, inglise osakonnast 364, uusaianist 100, lasteaiast 100 ja autojuhtidelt 93 rubla. 30—40 rubla kandsid Armeenia fondi Juta Kaldoja, Reine Kõrtsini jt. Eriti tänuväärne on meie pensionäride toetus armeenia rahvale. Antonina Demkina andis 80, Laine Kõrtsini ja Leonid Bortnikov 30, Linda Leinsalu ja Helga Väinola 25 ning Alviina Põdra 15 rubla.

KA EHITAJAL EI OLNUD KERGE

1988. aasta oli huvitavate ja vastuoluliste sündmuste poolest rikas. Kauaks jäävad meelde päevad, mis olid seotud ärkamisaja kahtluste ja lootustega meil siin Eestis ning ränga loodusõnnetusega seal kauges Armeenias.

Palju on räägitud ilmastikust tingitud raskest põllumajandusaastast. Kergem ei olnud ka ehitajatel, kuna lumeta ehitusaega oli tavalise 8—9 kuu asemel ainult 6 kuud. See tingis kogu vabariigi ehitusplaanide alamtäitmise ja mõjutas ka Rapla rajoonis nende hulgas meie majandi ehitustulemusi. Rajooni põhi-ehitaja KEK-i aastaplaan täideti 94%-selt ehk teiste sõnadega tellijatele tehti ehitus- ja montaažitööd 400 tuh. rbl. eest plaanitud vähem. Rajooni ATK majandite ja ettevõtete omaehituse näitajaks kujunes 87%, millega jäädi vabariigis omas süsteemis tagasihoidlikule 13 kohale.

Meie majandi ehitustegevuse hindamisel tekkis mõningal määral vastandlikke arvamusi ja süüdistamisi, kuid üldiselt võib tööd hinnata rahuldavaks. Ehitus- ja montaažitööde plaan 1100 tuh. rbl. täideti ja ületati, kuid sotskohustuse 1210 tuh. rbl. ei jõutud. Raskustesse jäime eksploatatsiooni plaaniga. Ole andmata jäid keskuse pumbamaja, puidukuivati, „Estosteriili“ katlamaja ja inglise ühepereelamu. Tegemata tööd objektidel jäid suhteliselt väikeses rahalises mahus san tehnikalist ja elektritööde takerdumise tõttu, samuti seadmete ja materjalide puudumisel. Kalda lauda heinaküünil tulid Põlva KEK-ist praak katusekandjad. Ka kapitaalremondi plaani ei täidetud (piima-lihamüügipunkt, veski rek. jne.). Puudusi esines meil tööde korraldamisel, töödistsipliini, objektide materjalidega varusta-

misel ja töökultuuris. Selle tõttu jättis juhatus ehitusjaoskonnale ka osa aasta lisatasu välja maksmata.

Juba aastaid takistab ehitustööde normaalset kulgu materjalide (puu, silikaat, tsement, san tehnik) nappus, samuti tootmisbaasi ja eritööde tööjõu puudulikkus. Ka 1989. aastal pole paranemist loota. Ehitusmaterjalidega kindlustatus objektidele on ainult 20%.

1988. aastal andsime üle kaks ühepereelamut Inglise, 4 ühepereelamut Hertus, jookide tehhi ümberseadistatult ja Hertu

kuivsilohoidla. Need objektid said riiklikult komisjonilt hea hinnangu. Lubatud tähtajaks valmis kena mängudeväljak kooli juures. Hakas tööle uus saeveski ja samasse kompleksi saime korralikud tööruumid. See hoone hinnati ka aasta lõpul vabariigi maaehituse tööstusobjektidest parimaks ja sellega kaasneb preemia 1500 rbl. Rapla KEK andis hiline mis ja vaeg töödega üle 18-kr. elamu Inglise ja alustas siseujula ehitamist. Suur tänu kõigile neile, kes neid rõõmuhetki meie suhteliselt halli argipäevaellu on aidanud tuua.

Artikli ilmumise ajaks on kindlasti meie majandi käesoleva aasta plaanid täpselt paika pandud, vaieldud vaidlused ja abinõude plaanid kinnitatud, kuid kindlalt võib öelda, et meie tootmisloikude ehituslikud tellimused on kaugelt suuremad kui meie võimalused ja võimsused. See tähendab, et midagi peab jääma ehitamata, mõnigi remont tegemata ning mõnele puudusele tuleb ise käed külge panna. See eeldab meis kõigis suuremat peremehetunnet, ehitaja ja tellija vahel õigemat planeerimist ning asjalikke ja omakasupüüdmatuid suhteid.

Loodame, et nii algaval ehitusaastal ka teeme.

AIMUR PAILK,
ehitusjaoskonna juhataja

TALUDE MOODUSTAMISEST

PROJEKT

Kolhoosipere, kes on töötanud Valtu kolhoosis vähemalt 2 aastat ja täitnud oma tööülesandeid rahuldavalt, pidanud kinni kolhoosi põhirajast ja sisekorra eeskirjadest, võib hakata Valtu kolhoosi talunikuks sooviavaldajate (perekonna) ühise avalduse põhjal.

Kolhoosi juhatus annab talunikele maad kuni 25 ha. Selle hulka kuulub põld, metsamaa, looduslik ja parandatud maa. Põllumaad antakse talu vahetust lähedusest. Teised maatükid antakse võimaluse korral talu juurest või lahus tükki-dena.

Esimeses järjekorras antakse talumaid välja peredele, kes omavad isiklikke elamuid (põlistalusid).

Nendele perekondadele, kes elavad kolhoosi korterites, antakse teises järjekorras ja ainult siis, kui nad on nõus maksma korteri üüri ja teenuseid tegelikult arvestuslikus väärtuses ning kui nad vabastavad lepingu alusel korteri 5 aasta jook-sul.

Maa, mida antakse talunikele, on esialgselt (kuni talu ja maa-seaduse kehtestamiseni) kolhoosi maa. Talunik ei maksa selle eest renti ega pea täitma kolhoosi vastu kohustusi. Talunik peab täitma riigi seadusi, maakasutuse, metsa-majanduse ja muid seadusi ning vastutab nende elluviimise eest nii riigi kui ka kolhoosi ees. Kolhoos ei ole kohustatud ehitama taluni-kule teid, rajatisi jms.

Kolhoos kohustub sõlmima lepinguid talunikega teatud põllu-töödeks: viljakoristus, vilja kuiva-tamine, maaparandus, teede ehi-tamine, taimekasvatustööd jne., andma abi tehnilise ja majandus-

liku konsultatsiooni osas, osutama tehnilist abi.

Vajadusel annab kolhoos juha-tuse otsusel krediiti 10 tuh. rubla ulatuses. Tagasimaksumiseks kuue aasta jooksul. Krediit vormistatakse le-pinguga.

Talunikud on kolhoosi liikmed kuni taluseaduse kehtima hakka-miseni, neil kehtib kolhoosi liikme vastutus. Talunikud peaksid kuulu-ma ka Eesti Talurahva Liitu.

Kolhoosiperel on õigus isiklikule õue-aiamaale. Kolhoosi juhatus eraldab selle avalduse põhjal kuni 0,6 ha juhu, kui kolhoosipere elab individuaalmajas, kui aga üürikor-teris, siis 0,4 ha põllumaad.

Kolhoosipered, kes peavad lam-baid või veiseid, võivad saada veel 1 ha põllu- või parandatud rohu-maad karja- või heinamaaks, selle eest peavad nad maksma renti 100 rbl. aastas. Kui pere kasutab looduslikku maad, siis renti ei nõu-ta.

KAS SAADIK SAAB ALATI VALIJATE ÜLESANDEID TÄITA?

Minul jääb viimane saadikuaasta. Kui nüüd püüda tehtust kokku-võtet teha, siis polegi see nii lihtne, sest mitmed tõstatatud probleemid pole lahendust leid-nud. Püüdsin iga hinna eest kaasa aidata vabariigis tööriiete tootmise ja väljalaske suurendami-sele. Imelik on vaadata kui lüpsja töötab roosades pükstes ja peale on tõmmatud 5—10 numbrit suurem vanamoeline kittel.

Vestlesin selles küsimuses väga kõrgetel kohtadel töötavate isiku-tega, kuid nende arvates peab elus just nõnda olema ja pare-muse lootusi pole. Lihtsale ini-

mesele tööriideid lihtsalt ei ole. Võib-olla suudab selle lahendada kunagi IME.

Möödunud aasta pakkus aga rahuldust selle tõttu, et võtsime vastu mitu põhjapanevat seadust, mis saavad edaspidi Eestimaa arengu aluseks. Tundsin ennast täis-väärtusliku saadikuna kui tuli tõsta käsi nende kaaluvate otsuste kasuks. Kuna töötasin seaduseel-nõude komisjonis, siis andsin ka omapoolse panuse nende projek-tide väljatöötamisel. Seda loen ma oma saadikutöö kaalukamaks osaks. Eelolev aasta toob kaasa veel palju uut. Meil on vaja

vastu võtta kodakondsuse seadus ja palju muid Eestimaale vajalikke dokumente. Ma hääletan nende poolt, sest tean, et iga õige seadus, mis nüüd vastu võetud saab, jääb kiviks meie tulevikuhuone vunda-mendis.

Pahameelelaine tuhib üle, kui mõtlen oma kohustustele Hertu rahva ees. Olen korduvalt pöördunud majandi, juhtkonna poole Hertu rahva murede ja problee-midega, kuid abi pole veel saanud. Oma muredest rääkisime infoleheski.

Tekib mõte, et saadik ei saagi oma ülesandeid täita.

ANNE KUUSING,
vetvelsker

RAHVAS SAI ÜLE LOETUD

12.—19. jaanuarini kestnud üleliiduliseks rahvaloenduseks oli Valtu kolhoos jagatud neljaks loendusjaoskonnaks ja loendajateks määratud EYE PIIR, ENE HAGGI, AINO KONTKAR ja TONIS KUTSAR.

Et rahvale ka teada anda, kuidas loendus läks, vastame järgmistele küsimustele:

- 1) kus loendasin ja palju inimesi kirja panin!
- 2) kes on meie kolhoosi vanimad elanikud!
- 3) mis oli rahvaloendajale meeldiv, mis ebameeldiv!

EP: Loendusjaoskonnas oli osa Kaareperest, Saksa ja Kumma küla, kokku 263 elanikku, neist Saksa külas 81 ja Kummas 98. Vanim elanik on Kummas elav 97-aastane Ekaterina Heinsaar.

Meeldis suhtlemine inimestega. Kuigi oma ameti tõttu teadsin pal-jude nimesid, ei osanud inimest ja nime kokku panna. Nüüd tean täp-selt, kes on kes.

Eskomäe talust elab Lau külas. Meeldis lahke vastuvõtt. Tundsin

Ebameeldiv oli see, kui ei saa-nud kohe loendusandmeid üles märkida. Juhtus nii, et inimesed olid küll kodus, kuid nende jaoks polnud aeg sobiv ja paluti tulla teinekord. Loendajale oli see aga tülikas, sest piirkond oli päris suur.

EH: Loendasid Inglitel 189 ja Lau külas 62 inimest — kokku 251 elanikku. Lau külas ei ela põlis-elanikke enam üheksas kodus, nen-dest taludest on saanud suvituskohad. Meie majandi vanim kolhoosnik — 95-aastane Mats Uhs

ennast oodatud külalisena, eriti üksikute vanainimeste juures, kes tahtsid juttu ajada ja küla uudiseid kuulda.

Halba pole midagi meenutada. AK: Ole tuli lugeda põhiline osa Kaareperest (koos Sauna külaga) ja nii sai kirja pandud 539 alalist elanikku. Seega on elanike arvu poolest Kaarepere oma 623 inime-sega kolhoosi suurim küla. Kusjuu-res enam on noored inimesed, mitmes suures majas pole ühtegi vanaema, vanaisadest rääkimata. Küll aga elab Kaareperes loenda-misaja noorim elanik — Jutta ja Kalev Maasoo 7. jaanuaril sündi-nud siis veel nimetu pisitüdruk.

Kaarepere vanim elanik on 90-aastane Juliana Tammekänd.

Väga meeldiv oli lahke vastu-võtt igas peres. Mitmes kohas öel-

NAISED — NOORIKUD

Seoses sellega, et lõpuks ometi on ka riik hakanud pöörama tähele-panu naise osale perekonnas, soo-vib ka Valtu kolhoosi naistenõu-kogu laiendada oma tegevust ja suurendada oma õigusi naiste elu ja töötingimuste parandamisel.

Selleks aga, et naistenõukogu tööd korraldada, oleks vaja Teie kõigi kaasabi, sest kes siis veel peaks naiste probleemide üle ot-sustama, kui mitte naised ise.

Valtu kolhoosi praegune naiste-nõukogu palub Teid vastata mõne-dele küsimustele, millele ootame vastuseid kuu aja jooksul pärast nende lehes avaldamist.

1. Kas peate vajalikuks naiste-nõukogu olemasolu meie kolhoosis?

2. Kui peate vajalikuks, siis milli-sena näeksite naistenõukogu tege-vust, milliseid eluvaldkondi see peaks haarama, mille eest ta peaks seisma?

3. Keda näeksite naistenõuko-gus ja mitmeliikmeline see võiks olla?

Peale selle ootame ettepane-kuid, milliseid naiste elu-, töö- ja olme-probleemide lahendamist te ootate.

Vastused võib esitada vabas vormis kirjalikult. Nime võib soovi korral jätta nimetamata, aga kind-lasti palume kirja panna töökohta, et saaks teada erinevate elukutse-tega inimeste arvamusi. Ettepane-kud palume tuua Valtu kontoris Ene Haggile ja Inglitel Evi Alek-sandroville.

Kallid naised, ärge jääge passi-vseteks käegalööjateks, vaid aidake meid, sest kõik siin elus sõltub meist endist ja meie eest keegi midagi ära tegema ei tule.

VALTU KOLHOOSI NAISTENÕU-KOGU

di, et mind oli juba oodatud. Sain tuttavaks paljude omaküla inimes-tega. Meeldiv on tõdeda, et elat-akse puhastes ja korras kodudes.

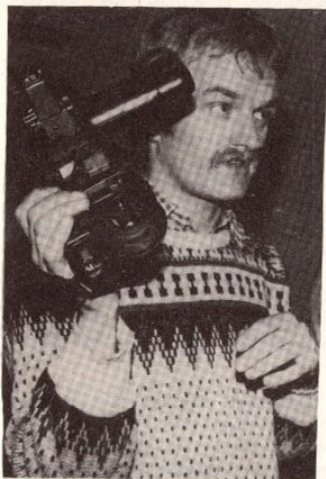
Ebameeldiv oli ekslemine täpselt ühesuguste trepikodade nummer-damata korteristega, eriti siis, kui polnud toeks ka sektsiooni elanike nimekirju. Häiris liigne när-vinge, mis võis olla tingitud suu-rest loendavate arvust, lühikesest loendusajast või loendaja võimetu-sest.

TK: Loenduspiirkond oli terri-tooriumilt suur, kuigi elanike arvu poolest kõige väiksem. Pael elab 98, Pörsakul 34 ja Hertus 86 ini-mest. Ka siin on palju tühje maju, eriti Pael. Majad on kasutusel suvi-latena.

Vanim elanik on Pael elav 85-aastane Maria Vakmann.

Midagi ebameeldivat ei olnudki. Üldiselt oli meeldiv ja huvitav töö. Viimasena öeldu on ka kõigi teiste loendajate arvamus.

MUINSUSKAITSEPÄEV INGLISTEL

Inglise

11. veebruaril toimus Inglise muinsuskaitsepäev, mille organiseeris muinsuskaitseklubi eestseisus koos klubi liikmete ning kohalike koolinoortega. Tänu eelreklaamile oli rahvast tulnud rohkesti. Päev algas raamatulaada ja näitusega. Kirjandushuvilised võisid osta-müüa vanu raamatuid, ajakirju, noote ja postkaarte. Huvitavamad erakogudest pärinevad näituseeksponaadid olid Rein Berlokkolt (lapsepõlv 50 a. tagasi), Arvi Kaalult (vanad pudelid, ajalehed-ajakirjad), Aare Hindremäelt (vanad aja-

kirjad ja kooliõpikud) ning Tõnu Veilerilt (valik postkaarte Eesti Vabadussõja ausammastest). Mälestussammaste fotokomplekte võisid külastajad ka ise osta. Müügil oli veel uudiskirjandust Rapla raamatukauplusest, rahvussümboolikaga meeneid pakkus väikeettevõtte „Agu“. Inglise muinsuskaitseklubi poolt oli üles seatud fotostendid: „Eestimaa kuum suvi '88“ ja „Ing-

liste pildis“. Koguti annetusi Rapla Vabadussõja ja K. Pätsi mälestussamba taastamiseks Tahkuranda. Kogumisaktsioon jätkub edaspidi. Kehakinnitust pakkus puhvet. Päev jätkus vanade kroonikafilimide programmiga.

Ürituse viimases osas kohtus Eesti Muinsuskaitse Seltsi esimees Trivimi Velliste saalitäie rahvaga, kes Inglise viibis juba teistkordselt. T. Velliste rääkis EMS-i hetke seisust, olulisematest probleemidest muinsuskaitseliikumises, sidemetest väliseestlastega ning iga-

ühe võimalikust panusest eestlaste ajaloolise pärimuse talletamisel ning eestluse kui rahvuse säilitamisel.

Muinsuskaitsepäeva tähtsamad üritused jäädvustati videolindile. Kohaletulnud said sellest päevast, mis korraldajate arvates igati õnnestus, palju huvitavat infot. Pole välistatud võimalus taolise ürituse kordumisest Inglise.

LEILI VAHTMÄE,
Inglise Muinsuskaitseklubi liige

Staadioni t. 12 elanik Tiit Preismann saatis infolehele kirjutise, milles tunneb muret oma kodu ümbruses valitseva lohakuse ja korrastamatuse pärast. Eriti häirivad teda tühjentamata prügikonteinerid ja nende ümbrus, samuti lohakile jäetud mänguasjad, tuules lendlevad paberitükid jne.

MILLAL?

Tiit Preismanni poolt kirjeldatu pole mureks mitte ainult temale, vaid probleem on tuntud-teatud kõigile Kaarepere suurte majade elanikele. Kui trepiesine on pühkimata, maja ümber vedelevad terved ja katkised keldud, laste mänguasjad, kilekotid jm. rämps, siis näitab see küll majaelanike elamiskultuuri. Kuigi ka infolehes on mitmel korral sellest märku antud ja püütud inimesi mõjutada oma koduümbruse eest hoolt kanda, pole siiani midagi paranenud. Kas tõesti oodata, millal saabub kommunistlik laupäevak, et siis muusika saatel ja ühiselt õu puhtaks harida?

Kui aga oma jõud peale ei hakka, mis siis?

Seepärast esitame küsimused T. Metile, kolhoosi juhatuse aseesi-

mehele majanduse alal:

1) millal paigutatakse vastavatesse kohtadesse uued suured prügikonteinerid ja milliseks kujuneb nende tühjentamise kord?

2) millal täidetakse kolhoosi juhatuse otsus väiksemate prügikastide asetamisest majade juurde?

3) millal valitakse uute majade majavanemad ja mis on nende konkreetsed õigused ja kohustused?

4) millal koristatakse Staadioni t. majade nr. 6 ja 8. seinte äärest radiaatorid, mis on seal vedelenud juba kaks talve ja ühe suve!

Kaarepere elanikud nõuavad vastust järgmises infolehes.

A. KONTKAR,
haljastustöoline

ETTEPANEK VALTU KOLHOOSI JUHATUSELE

Uue Inglise sigala asukoha valikul palume arvestada järgmist: Praegu käigusoleva sigala asukoht on mitmel põhjusel vale. Sel ajal, kui teda planeeriti, arvestati vähe asula laienemist ja reostusohu. Nüüd on ta jäänud praktiliselt kesk-asula sisse. Kehtivate nõuete kohaselt peaks aga jääma elamutest ühe kilomeetri kaugusele. Olemasolev sõnnikuhoidla on muutunud rohkem vihmavete hoidlaks. On reostunud suur maa-ala ümber hoidla. Siit ka suur oht Keila jõe ja põhjaveele.

Võsarpargis on hakanud liiginiiskuse pärast puud välja surema. Puhastada aga kraave ei saa, sest virtsane vesi jookseks siis jõkke.

Peeaaegu aastaringiselt hoidlas lainetav läga oleks vajalik komposteerida. Sigala juures seda teha ei saa, kuna kraavitus ümbritseval maa-alal viiks veed jõkke. Mujale vedu saab toimuda ainult endise mõisahoonest läbi. See ei ole aga vastuvõetav mõisahoonest, kui Inglise ajaloolise südame, uuesti kasutusele võtul.

Praeguse sigala söödaköök tuleks niikuinii rekonstrueerida. Seoses eelnevaga teeme ettepaneku: ehitada uus sigala asulast välja — Raadiku põllule Hõreda raba tee äärde. See on kaks ja pool kilomeetrit osakonna keskusest. Sinna oleks võimalik mahutada nii sigala kui ka muu vajalik komplekselt, tänapäeva loodushoiu tingimusi arvestades.

Vana sigala hoonetele pakuks järgmise kasutuse. Vana kesikla on sissekukkumise äärel. Nuumiklast saaks teha vasikalauda, kuna karjakoplid on seal ligidal, vasikate sõnnikut tuleb vähem ja seda saaks kinnise sõnnikuruumi ja kohese patareisse veoga inimesi ja loodust säästvamalt lahendada.

Küüni alla saaks paigutada nii heina, põhku kui ka turvast. Inglise inimesed, kes on siin kasvanud, koolis käinud, kes siin töötavad, tahaks ka edaspidi pargi ja jõe ilu nautida. Ei saa nõustuda jätkuva asula, vee ja õhu reostamisega. Toetame Rahvarinde lootsungit „Inimväärsama elu eest“.

32 ALKIRJA

OMA MAJA MURE

Ei leia algatuseks õigeid sõnugi, sest lohakust ja mustust on ümberringi nii palju. Ei suuda talvel ilus paks lumi ega suvel ilusad lilled seda varjata. Näiteks uute KEK-i majade otsas, keset ilusat muru ning kauneid lilli, ilutseb veelgi „kaunim“ monument — lagunenud kivimüüri taustal prügisieppuvad prüginõud. Mõistagi on küla klähvitsatel palju tegemist sellise külluse avastamisega.

Mis siis õieti lahti on?! See räpasus hakkab juba nii muret tegema, et pika kannatuse järele lausa sunnib sulge haarama. Oma maja mure — see on muidugi eelkõige mure oma maja prügikastide pärast. Selline tunne on, et meie Staadioni 12 maja juurde jõuavad prügivedajad üpris harva. Kas on levinud arvamine, et ega see metsanurk eriti kellegi silma ei torka. Oli tore aeg, kui auto üle õhtu maja ette sõitis, pikka signaali andis ning kõik oma ämbritega välja tormasid. Ja ikkagi OMA MAJA poiss!

Tegelikkus pilti nähes võib arvata, et prügikastid on siin mittevajalikud (võiks teiste majade juurde viia, oleks kasu suurem), kuna nad on nagunii uppunud prügimäe alla. Suur osa parkimisplatsist on hõivatud ja autodel on jäänud vähe ruumi. Ja ausalt öelda, kes tahabki oma auto (eriti suvel) selle lehkava hunniku kõrvale panna.

Meie metsanurk on tõeliselt metsikuks muutunud. Eriti piinlik on pühade ajal, kui kolhoosi vahel liigub palju võõrast rahvast, käib ju paljudes peredes külalisi. Mis mulje jääb Valtu kolhoosi keskusest, kus pühadekski ei saada rämpsust jagu? Vähemalt meie maja juures oli see nii oktoobripühade ajal ja mis kõige rohkem masendas — kaunil, ilusal, puhtal jõuluaajal! Jäi üle oodata vana aasta viimast päeva, mis viis endaga kõik veel järelejäänud lootused — paar koormat ning ülejäänud prügimägi võttis koos meiega vastu uue aastat.

Kui lähtuda sanitaarsest seisukohast, siis talvel see roppus eriti ei haise, suvel aga loomulikult. Ime, et veel epideemiad levima pole hakanud.

Lapsed — meie maja lapsed — mängivad ju siin metsa all, mis valendab tuulest laialikantud igasugu lendlevast pahnast. Suurkoristust teeb majarahvas igal kevadel, kuid ega siis peale igat tuulepuhangut ei jõua metsas paberinutsakaid korjata.

Kui prügikastidel oleksid kaaned kenasti kinni ja vähemalt kord nädalas neid tühjendatakse (meie suure maja kohta pole palju), oleks vast kõik normaalne.

Oma laste esteetilisest kasvatusesst oleme tänu sellisele lohakusele üpris kaugel. Saab see ju alguse ikka kodunt ja koduõuest. Sellest jääb tahes-tahtmata väheks, kui nõuad kodus korda ja puhtust, aga õues näeb laps loksuvat lohakust ja räpasust. Terve lumevaba aastaaja vedeleb maja ees igasugu lagunenud mänguasju. Lapsed ei tunne huvi oma mängauto, kühlvi või ratta saatuse üle. Nii nad vedelevad päevast päeva läbi suve kuni lagunevad ning siis „ei ole see enam minu oma“. Isegi ema-isa ei märka oma lapse kunagist asjakest, et see üles võtta ning prügikasti viia. Jah, usun, et kergem on tõesti need asjakesed lasta lapsel õhtul kokku korjata, kasvõi liivakasti nurka.

Ja lapsed ei mõista, et kommipaberit pole ilus maha visata. Aga see mõistmine tuleb ikka ka sellest, et prügikastide ümber on ju nagunii kõik rämps maas. Olen Staadioni tänava alleel nii mõnegi paberitüki üles korjanud ja prügikasti visanud, kui see kenasti postkastide juures olemas oli. Ja seda eelkõige oma lapse esteetilisest kasvatuses eesmärgil. Aga nüüd seda kastikest enam ei ole ning ei mahu mulgi kõik paberitükid taskusse.

Alati on kõige lihtsam soovitusi teistele jagada ning seepärast avaldan samuti siinkohal ühe mõtte. Kas ei oleks see loogiline, et iga maja iga sissekäigu juures seisaks prügikast kommipaberite, suitsukonide jms. jaoks? Ükski mees ei jookse oma pooliku koniga sinna prügimäele vaid vajutab siinsamas koridoris laiaks.

Ma ei taha küsida, millest on tingitud selline olukord, vaid otse nagu uutmise ajastule kohane, millal kaob niisugune suhtumine meid ümbritsevasse kaunis loodusesse ning teisest küljest inimese hinge seisundisse? Millal kaovad need ebaesteetilised prügimäed?

Usun, et minu mõtetele on palju pooldajaid, eriti OMA MAJA RAHVAS.

TIIT PREISMANN

20. jaanuaril toimus koolis üritus „Jõumees '89“, mille korraldas 8. klass. Kõiki valdas uudishimu, küla peal käisid igasugused jutud. Kell 5 koguneski kenake hulk poisse ja tüdrukuid koolimaja keldrisse. Avasõnad ütles 8. klassi juhataja, võistluste peakohtunik Ervin Laan-

KORRATA! KORRATA! KORRATA!

vee. Võisteldi viiel alal — sang-pommi rebimine, õhupalli lõhk-puhumine, kaikavedu, käesurumi-ne ja lõpuks klassidevaheline kõie-vedu, mille võitis 8. klass.

Võistlused algasid korraga, ähki-mise-puhkimise vahele kuulus kõ-makaid. Umbes tunni-kahe pärast kuulutati võistlused lõppenuks. Kohtunikud läksid otsuseid lange-tama, võistlejad peole. Muusika pandi mängima, poisid kutsusid tüdrukud tantsima. Varsti tuli pea-kohtunik tulemusi teatavaks tege-ma. Vanemas grupis saavutas jõu-mehetiitli Margo Rhede, auhinnaks diplom ja kadestamisväärsed pük-

sid, isegi vanal Chaplinil polnud nii vägevaid pükse. Nooremas gru-pis sai jõumeheks Ranno Samoilov, auhinnaks diplom ja ujumISRõngas. Nüüd saabus ka kauaoodatud videomees, kes näitas huvitavaid programme. Kella kümne paiku pidu lõppes.

Kas ei võiks rohkem olla selli-seid toredaid üritusi, sest muidu on ainult see hall argipäevaelu. Sama üritust võiks näiteks korral-dada traditsiooniliselt ja et korda-mööda kõik klassid organiseerik-sid. Mõelge selle peale!

TAUNO OLU,
Valtu 9-kl. kooli V klassi õpilane

TAHTMINE ON TAEVARIK ...

Nagu teame, käib Valtust buss Türi-le ujujaid vii-mas. Sinna tahavad paljud, enamus nendest lapsed. Kuid Türi-le on lubatud Valtust käia kuni 15 inimest, käib neid aga igal laupäeval üle kahekümne. Seda on Türi-l märgatud juba ning tehtud vastavaid märku-si.

Probleem on ka selles, et vanemad inimesed tahavad ujuda, aga ei saa seda hästi teha, kuna lapsi

on palju hüppamas ja sulpsimas. Spordimetoodik arwab asjast nii, et tuleks luua kindel kord — ainult lapsevanem, kes esindab Valtut mingil spordialal, võib ujuma minnes oma lapsed kaasa võtta. Ka mina jagan Enni Maie arvamust. Igatahes mingi kord peab olema ja midagi peab ette võtma.

TAUNO OLU,
Valtu 9-kl. kooli V klassi õpilane

□ FOTOMEENUTUS FARMITÖÖTAJATE SPORDIPÄEVAST.

Urmas Joakiti fotod

Önne emale
önne isale
önne perelisale.

Vaike ja Rein Veskimäe
— poeg
Natalja ja Arno Soovik
— tütar
Juta ja Kalev Maasoo
— tütar
Karin ja Tõnu Teder
— pojad
Jelena Ruskan ja Ivan Karlišuk
— poeg

MATI TULP —
metsatöölaine, 2.01.89.
MARE PARKER —
lõpsja, 10.01.89.
JAAN LAINESTE —
lõpsja, 10.01.89.
ANTS KOMPUS —
jookidetööstuse töölaine, 27.01.89.
RAIVO PARVE —
elektriseadmete lukksepp, 1.02.89.
MIHKEL SALU —
jookidetööstuse töölaine, 6.02.89.

AIN SEPP —
ehitustöölaine, 26.01.89.
GUNNAR KAUR —
ehitustöölaine, 26.01.89.
RAUL FELD —
tisler, 11.02.89.

PAE KÜLA

Pae küla on esmakordselt mainitud Taani hindamisraamatus 1241. a. (Pasae). Muistne Pae küla on tänapäeval säilitanud oma eraldatuse. Endiselt on ta kiiluna metsade ja rabade vahele surutud, jäädes võõrale silmale märkamatuks. Kui esimesed asukad kusagil aegade hämaruses siia enesele elupaiga rajasid, küllap nad siis oskasid hinnata selle paiga sobivust ja eeliseid. Siin olid nad vaenuliku pilgu eest peidetud ja kui hädaoht tõsiseks kujunes, siis pakusid Urge metsa all hulgana leiduvad karstikoopad head peidupaika.

Vanasti asusid külapered v.a. Saidapere tihedas kobaras urkete rajoonis. Pärast seda, kui raske tuleõnnetus peaaegu terve küla hävitas, paigutati kõik talud laiali. Nüüd asuvad nad ridamisi piki tänavaääri ja lõpevad sooserval vastu Surnumäge. Rahvapärarimused peavad seda mäge katkuaegseks matusepaigaks. Küla viimaseid peresid oli Hansumatsi, mis asub üsna Surnumäe lähedal. Kohalikud inimesed mäletavad, et endise elumaja ehitamisel oli vundamendi-

kraavi kaevamisel satunud kahele luukerele.

Küla viimaseid peresid vastu sood on rahvasuus Saidapere külaks hakatud nimetama. 1967. a. jutustas kohalik elanik Juuli Flaur küla kohta järgmise lookese: „Old suur Saidapere talu. Peremehe nimi old Mats. Matsil old kolm poega, sellepärast jägand ta suure talu kolmeks. Hans ja noor Mats saand nimeks Hansumatsi. Kolmas poeg Juhani saand terve koha ja see saand nimeks Juhani. Ühe koha

taja, hiljem aga pidas viinapõletaja ametit. Eks sealt see jõukus kasvama hakkaski. Loo on pajatanud 1974. a. Edgar Vaik, kelle vanaisa ja Rudolf Vakmanni isa olid vennad.

Pae külas Rapla-Hõreda-Juuru maantee ääres asub Jaan ja Liisa Telliskivile kuuluv endine asuniku-talu, kus aastatel 1934—1935 asus EKP KK konspiratiivkorter ja salatrükikoda. Seal trükiti lendlehti ja pörandaalust ajalehte „Kommunist“. Töö organiseerijaks ja trük-

ja tulnud alles Kuke pere juures välja, mille vahemaa on üle 0,5 km. Mõnes kohas paistnud laest ka valgust. Lääne poolt piirab urkeid turbaraba, kus turbaõikamisel sügavamatest kohtadest leitud pikki põlenud männipulki, millest Juuli isa kiskunud peerge, küll need põlenud hästi. Juuli Flaur meenus, et isa teadnud lugu uhkest Pidula linnast, mis äkki maa-alla vajunud. Kõik muu oli tal ununenud.

Esimene kolhoos Pae külas asutati 1949. a. ja sai nimeks Pidula. Esimeheametit pidas Evald Erris.

Pae mõisa on esmakordselt mainitud 1693.-dal aastal (Payel). „Eesti ala mõisate nimestiku järgi on mõis kandnud ka Klingenbergi nime. Keskajal kuulusid hilisema Pae mõisa maa-alad rikka lääni-isanda von Lode perekonnale, kes need 16. saj. algul müüs Pirita kloostrile. Sel ajal polnud veel mõis rajatud ja talupoegadelt nõuti loonusrenti. Järgmised napid andmed ulatuvad 18. saj. algusesse. Siis kuulus mõis pärimisõiguse järgi von der Pahleni tütar Barbara von Knorringule. Sellele perekonnale kuulus mõis kuni 1830.-ndate aastate alguseni, mil ta muutus Hõreda karjamõisaks. 1973. a. elas külas 153 elanikku, nüüdseks on elanike arv tunduvalt vähenenud. Täna lehenumbriaga jõudis lõpule põgus ajalooline jalutuskäik Ingliste valla territooriumil. Kahjuks jäi palju huvitavat materjali lehe napi pinna tõttu trükivalgust nägemata. Allkirjutanu on tänulik kogu artiklisarjas esinenud ebatäpsuste või puudlike faktide, kuid samuti ka täiendavate andmete teatamisest.

Lubage veel kord öelda suur tänu Mahtsa Talurahvamuuseumi töötajatele. Tänu nende lahkele abile ja toetusele artiklitesari leheveergudele jõudiski.

AARE HINDREMÄE,
EMS-i liige

kaliks oli revolutsionäär EKP KK liige Voldemar Tuberik (1893—1943). Hoonele on asetatud vastavasisuline memoriaaltahvel. V. Tuberik hukkus stalinlikus vangilaagris.

Looduskaitse all asuv karstiaala asub Raplast 6 km kagu pool Pae külas Sepa ja Lame talu vahelises hõredas kuusikus. 1967. a. jutustas Pae küla põline elanik Juuli Flaur, et tema isa noorpõlves olnud urked palju avaramad ja neisse olnud võimalik sisse ronida. Üks mees läinud Lame talu juures urkeauku

jätnd vana Mats enesele. Seda hakatud hüüdma Vanamatsi. Nendest kokku saand Saidapere küla“.

Vanamatsi talus sündis 5. mail 1894. a. üks Eesti silmapaistvam revolutsionäär ja publitsist, majandusteaduse kandidaat Rudolf Vakmann (1894—1937). Tema õlgadel lasus suurim koorem 1924. a. mässu ettevalmistamisel. Ülestõus lõppes Vakmannide perekonnale väga traagiliselt. R. Vakmanni kaks nooremat venda ja nende ema hukati sõjakohtu otsusega. R. Vakmanni viimaseks töökohaks oli ÜK(b)P KK Parteiaktiivi Massilise Kaugõppe Instituudi Leningradi osakonna poliitilise kateedri juhataja. 1937. a. stalinliku diktatuuri ajal ta represseeriti ja hukati.

R. Vakmanni sünnikodu Vanamatsi oli küla jõukam talu. Aganleiba pole selles talus kunagi söödud. Jõukus oli talu toodud juba pikki aastakümneid tagasi, juba neil aegadel, mil teistes peredes oli toidupuudus igapäevaseks külaliseks. Vakmannide suguvõsa mehed olid kõik arukad ja ettevõtlikud. Rudolf Vakmanni isa vanaisa oli nooruses mõisa kirju-

KARISTATI

Urmas Joakit arvas, et peab lahingut potentsiaalse vaenlasega, hiljem selgus, et selleks osutus traktor, kuhu pihta ta oma jahipüsi

tühjendas.

Mees jäeti ilma aastapreemiast, tal tuleb hüvitada traktorile tekitatud kahju ja jahindussektisioonil tuleb otsustada tema sektsiooni kuuluvuse küsimust.

Vastutav toimetaja
ENDEL MALTSAR.
Kujundus
HANNES TEETS.

Valtu kolhoosi infoleht. Toimetust: 203500 Rapla rajoon, Rapla sidesõlm, tel. 62-621. Trükiarv 600. Tasuta. Tellimise nr. 179. Maht 1,0 trükipoognat. Trükikoda „Oktoober“, Kreutzwaldi 24. Tellimise nr. 696.

**NI
MEMORIAM**

PAULINE ROSS 24.12.1988
RUDOLF SCHMIDT 6.01.1989
ANNA RAUD 7.01.1989
ROSALIE KUUSELAAS 11.01.1989
ALFRED VII SALU 16.01.1989

JUULI JÄRVELA
21.11.1988